

GRAAFINEN OHJEISTO*

PIRAATTIPUOLUE

* Visuaalisen suunnittelun ja viestinnän ohjeita
Piraattipuolueen sisäiseen ja ulkoiseen viestintään

ALKUSANAT

Graafiset ohjeistot ovat viestinnän alan yleinen käytäntö. Kaikessa järjestöviestinnässä käytetään organisaatiokohtaisia graafisia ohjeistuksia, jotta järjestön ilme pysyisi mahdollisimman yhtenäisenä. Oli itse organisaation sisäinen rakenne miten hajautettu tahansa, tulee edustuksessa ja viestinnässä pitää yhtä, edustavaa ja laadukasta linjaa. Näin taataan yleisön hyvä vaikutelma organisaatiosta, mikä lisää kiinnostusta sitä ja sen tekemää työtä kohtaan. Tämä on kaiken järjestöviestinnän ensisijainen tavoite.

Suuri yleisö tutustuu jatkuvasti Piraattipuolueeseen erilaisten medioiden kautta. Vaikka usein käsitetään, että pääpainon tulisi olla asiasisällössä, on järjestömme visuaalinen ilme on olennainen osa sitä vaikutelmaa, jonka suuri yleisö puolueesta organisaationa saa. Hyvä ensivaikutelma voi tehdä uteliaasta kysyjästä aktiivisen kannattajan, ja yksi kannattaja voi olla se yksi puuttuva äänestäjä.

Piraattipuolueen graafinen ohjeisto määrittelee miten Piraattipuolueen visuaalisen suunnittelun linjaa noudatetaan sekä sähköisessä että painetussa viestinnässä, paitsi viestintä- ja mainostarkoituksessa myös sisäisten dokumenttien ilmeessä. Tällä tavoin varmistetaan, että viestimme menee perille ja että siihen on mielekästä tutustua. Ohjeiston tarkoituksena on helpottaa visuaalista suunnittelua ja taata yhtenäinen ja laadukas ulkoasu joka on helposti tunnistettavissa Piraattipuolueen brändiksi.

Tämä ohjeisto kattaa keskeisimmät visuaalista ilmettä ja viestintää koskevat ohjeet, jättäen tarpeeksi tilaa ilmeen sovelluksille eri medioihin ja käyttötarkoituksiin. Graafisen ohjeiston soveltamisala käsittää ensisijaisesti kaiken visuaalisen suunnittelun verkkoviestinnästä liikkuvaan kuvaan. Tätä ohjeistoa tulisi käyttää aina väri- kuva- ja typografisia valintoja tehtäessä.

Tekninen sisältö	Taitto, tekstisuunnittelu
<i>Jari Nousiainen</i>	<i>Lilja Tamminen</i>
<i>Tapio Berschewsky</i>	
<i>Mitol Berschewsky</i>	
<i>Thomas Nybergh</i>	
<i>Tuomas Puikkonen</i>	

Logotyyppi s. 2

Typografia s. 3

Kuvitus s. 4

Väri-ilme s. 5

Verkkoviestintä s. 6

Sommittelu s. 7

Julkaisu s. 9

Logotyyppi

Piraattipuolueen yleinen logotyyppi koostuu Ruotsin Piratpartiet:issa käyttöön otetusta ympyröidystä purjetunnuksesta, sekä tähän liitetystä "Piraattipuolue"- tai "Piratpartiet"-tekstistä. Logotyypin kirjasinta tai sen ominaisuuksia ei tule muuttaa, eikä sitä tule yrittää jäljitellä. Logotyypin tulee aina olla Piraattipuolueen aineistopankista otettu vektori- (painotyöt) tai bittikarttavedos. Logotyyppiä ei tule muokata, eikä sen kuvasuhteita saa muuttaa. Pelkkää purjetunnusta ei tule käyttää Piraattipuolueen logotyyppinä yksinään, mutta sitä voi käyttää graafisena elementtinä silloin kun se on ulkoasulle luontevaa. Logotyypin kirjasimena toimii kaupallinen Penumbra Flare Semibold, jonka rajallinen lisenssi on ostettu puolueen käyttöön.

Logot ovat saatavilla aineistopankista osoitteessa <http://media.piraattipuolue.fi> paino- ja verkkokäyttöön.

iso logotyyppi

Versio jota käyttää milloin vain on mahdollista käyttää sitä luontevasti osana visuaalista ulkoasua.

tekstimuotoinen logotyyppi

Käytettävä silloin, kun purjetunnuksellinen versio ei luontevasti istu visuaaliseen ulkoasuun esimerkiksi tilanpuutteen vuoksi. Tällöin voidaan käyttää typografista logotyyppiä.

PIRAATTIPUOLUE

Eduskuntaan 2011 -kampanjalogo

Eduskuntavaalikampanjassa voi käyttää Jyvä-teeman mukaista tiivistä kampanjalogoja.

Mustalle taustalle

Mustavalkoinen

Typografinen ulkoasu

Kirjasin - tai kansanomaisemmin *fontti* - on olennainen osa järjestöviestinnän visuaalista ilmettä. Kirjasin luo erilaisia tiedostettuja ja tiedostamattomia miellelyhtymiä, ja oikein tehty kirjasimen valinta ja soveltava käyttö luovat asiantuntevan ja vakavasti otettavan vaikutelman. Huono tai sattumanvarainen kirjasinvalinta voi sen sijaan pilata muuten hyvän ulkoasun ja viestiä amatöörimäisyydestä tai haitata luettavuutta. Kirjasimen käytön olennaisia osia ovat myös oikean kirjasinkoon valinta, oikea välistys, rivinkorkeus sekä tekstile luontevien painotusten käyttö.

Alla listatut kirjasinehdotukset ovat suuntaa antavia, mutta niitä kannattaa käyttää aina kun olosuhteet mahdollistavat sen. Mainittujen kirjasinten lisenssiehtoihin kannattaa tutustua tarkemmin.

Palstateksti

SIL Gentium Basic

scripts.sil.org/Gentium_basic

Regular *italic* **bold** **bold italic**

SIL Open Font License

Entisyyden muuttaminen on välttämätöntä kahdesta syystä, joista toinen on avustava, toinen varovaisuussy. Avustava syy on se, että Puolueen jäsen samoin kuin proletaarikin sietää nykyistä olotilaa osaksi sen vuoksi, että ei ole mihin sitä verrata. Hänet on irrotettava

Nobile

www.fontsquirrel.com/fonts/Nobile

Regular *italic* **bold** **bold italic**

SIL Open Font License

Entisyyden muuttaminen on välttämätöntä kahdesta syystä, joista toinen on avustava, toinen varovaisuussy. Avustava syy on se, että Puolueen jäsen samoin kuin proletaarikin sietää nykyistä olotilaa osaksi sen vuoksi, että ei ole mihin sitä verrata. Hänet on irrotet-

Asiakirjat

MgOpen Canonica

zvr.gr/typo/mgopen/index

Regular *italic* **bold** **bold italic**

MgOpen License

Entisyyden muuttaminen on välttämätöntä kahdesta syystä, joista toinen on avustava, toinen varovaisuussy. Avustava syy on se, että Puolueen jäsen samoin kuin proletaarikin sietää nykyistä olotilaa osaksi sen vuoksi, että ei ole mihin sitä verrata. Hänet on irrotettava

Sähköiset mediat

Sähköisissä medioissa ratkaisut kirjasinvalinnasta täytyy tehdä tekniikan rajallisuus huomioon ottaen. Esimerkiksi verkkoviestinnässä voi joutua tyytymään muiden määrittelemiin kirjasinvalikoimiin. Kuitenkin niissä tapauksissa, joissa valinnanvaraa on, tulisi kirjasimen mahdollisimman hyvin heijastaa graafisessa ohjeistossa ehdotettujen kirjasinten luonnetta ja tyyliä. Maininnan arvoisia avoimen lisenssin vaihtoehtoja ovat Droid Serif, Droid Sans ja Liberation Sans. Turvallisia valintoja verkkosivustoilla ovat mm. Garamond, Times ja Arial/Helvetica.

Kuvitus

Yleisluontoinen muotokuva

Kuvien taustan tulee olla mahdollisimman neutraali, parhaassa tapauksessa vaalean harmaa taustakartonki tai -kangas. Kuvattava valaistaan mieluiten studiosalamoilla tasovalopohmentimien kanssa. Myös kaksi tavallista salamaa sateenvarjojen kanssa käy, jos studiosalamoita ei ole saatavilla. Spottivaloja ja muita vastaavia on vältettävä, koska ne eivät luo neutraalia valoa kuvaan, vaan tekevät aivan liian vahvoja ja rumia varjoja kuviin. Kohdevalot myös häikäisevät kuvattavaa ja häiritsevät luontevaa poseeramista.

Näkyvän kohinan estämiseksi ja kuvalaadun parantamiseksi, tärkeintä on käyttää mahdollisimman pientä ISO-herkkyyttä. Lisäksi tarpeeksi pieni (F-arvoltaan iso) aukko (F5-11) mahdollistaa ehdokkaan terävyyden kautta kuva-alan. Kuvat kannattaa ehdottomasti tallettaa raakamuodossa, sillä raakakuva voi muokata vapaammin jälkikäteen ilman että laatu kärsii. JPEG-pakkauksessa kuvasta katoaa jälkikäsitteilylle tärkeitä tietoja. Kuvauksiin suositellaan kiinteäpolttovalista objektiivia mahdollisten vääristymien minimoimiseksi.

Ehdokaskuva

Ehdokaskuvat otetaan rintamuotokuvina niin, että kamera on kuvaushetkellä samassa tasossa kuvattavan pään kanssa. Kuvattava ohjataan seisomaan niin, että hänen nenänsä osoittaa hieman viistoon kuvaajan oikealle puolelle ja silmät katsovat kameraan. Koska kuvattavan pää on oikealle päin kääntynyt, toimii oikea salama päävalonlähteenä ja on näin kirkkaampi kuin vasen salama. Kuviin jätetään riittävästi rajausvaraa niin, että Lehtikuvan vaatima pikselimäärä (pidempi sivu 2000px) täyttyy lopullisessa editoidussa kuvassa.

Piirroskuvitus

Valokuvauksen yleistettyä kuvitusmenetelmänä on perinteisen piirroskuvituksen rooli vähentynyt. Piirroskuvitus tarjoaa enemmän taiteellista vapautta kuin valokuvaus mutta mielletään helposti liian leikkisäksi. Poikkeuksena ovat tekniset piirrokset, jotka usein mielletään osaksi informaatiografiikkaa. Piirroskuvitusta tehtäessä tulisikin löytää sopiva tasapaino teknisen ja vapautuneen tyylin väliltä, jotta lopputulos herättäisi toivottuja reaktioita. Oletusarvoisesti tulisi viestinnässä kuitenkin suosia valokuvakuvitusta.

Esimerkki toimivasta muotokuvasta

Suljinaika: 1/250 Polttoväli: 75mm
Aukko: F/5 Objektiivi:
ISO: 100 50mm F1.4

Esimerkki epäedustavasta kuvasta

Kohdevalon taustaan piirtämä varjo, mustana massana näkyvä paita ja väärän sävyinen valaistus saa kenet tahansa näyttämään juopuneelta puliukolta.

Väri-ilme

Värit luovat voimakkaita mielleyhtymiä ihmismiellessä, mikä tekee niistä tärkeän viestinnän välineen. Värejä kannattaa kuitenkin käyttää harkiten. Tämän vuoksi on valittu joitain valmiita värejä painoon ja sähköiseen käyttöön; alla listatut värit on todettu toimiviksi ja Piraattipuolueen visuaaliseen ilmeeseen sopiviksi.

Värejä tulee mieluiten käyttää tasaisina väripintoina, ellei kyseessä ole esimerkiksi valokuvan sävyttäminen. Värien yhdistely on sallittua ja suotavaa, mutta ilman painavaa syytä yhdessä työssä on syytä yhdistää vain 2-3 väriä.

Seuraavat painovärimääritykset pohjautuvat **Euroscale Coated** -standardiin. Pinnoittamattomilla papereilla painovärien toistuvuus on erilainen ja ero tulisi yrittää ottaa huomioon painomateriaalia valmistellessa.

Puolueen tunnusvärit

Violetti (PMS 527)

C M Y K R G B HTML
077 099 000 000 128 049 167 8031A7

Oranssi (PMS 151)

C M Y K R G B HTML
000 064 100 000 255 130 0 FF8200

Puolueen tunnusvärejä tulisi käyttää lähinnä tehosteväreinä eikä niinkään taustaväreinä. Puolueen tunnusvärit soveltuvat myös huonosti tekstin väreiksi. Ensisijainen tekstin sävy on musta ja tekstin tausta valkoinen.

Apuvärejä visuaaliseen suunnitteluun

Rikas musta

C M Y K R G B HTML
050 020 020 100 0 0 0 000

Vihreä (PMS 583)

C M Y K R G B HTML
031 001 100 010 183 191 16 B7BF10

Keltainen (PMS 108)

C M Y K R G B HTML
000 005 098 000 254 219 0 FEDB00

Sininen (PMS 7460)

C M Y K R G B HTML
100 006 002 010 000 134 191 0086BF

Punainen (PMS 200)

C M Y K R G B HTML
003 100 066 012 186 012 047 BA0C2F

Verkkoviestinnän suositukset

Kuten kaikessa viestinnässä, verkkoviestinnän tulee olla kohderyhmänsä näköinen. Kielelliset ilmaisut, kuten myös kuvaus ja sopivat teemat vaihtelevat. Netissä kaikki sisältötyypit kilpailevat keskenään. Lukijan huomiota tulee vaalia. Tämä saavutetaan parhaiten lyhyellä ja osuvalla itseilmaisulla.

Verkkoteksti - blogit, tiedotteet, uutiset

Tekstissä tulee käyttää erityistä huomiota otsikoihin ja tekstin ensimmäiseen kappaleeseen. Houkuttava otsikko ja hyvä alku määräävät lähes aina sen, luetaanko teksti loppuun asti. Monipuolista ja vaihtelevaa sanastoa käyttämällä hakukoneet löytävät tekstiä suuremmalla todennäköisyydellä.

Kirjoittamista oppii vain tekemällä. Vaikka tavoite on aina pyrkiä hyvään viestintään, on tärkeintä kuitenkin ylipäättään ilmaista itseään. Vähintään tulee varmistaa, että teksti on oikein kirjoitettua ja noudattaa Suomen kielioppia.

Linkit!

Linkit ovat sisällöntuottajien tärkeimpiä strategisia välineitä. Kohde johon linkitetään paljon pärjää paremmin hakutuloksissa, ja saa siten enemmän katsojia. Hakukoneet huomioivat myös linkit linkit ulos sisällöstä, mikä sekin lisää liikennettä.

Linkityksestä huomauttavat tekniikat myös kertovat linkkaamasi sivuston omistajalle linkistäsi. Monet valmiit sivusto- ja blogipohjat näyttävät linkkaavien sivustojen listan automaattisesti kommenttikentässä.

Vaikka monet palvelut tunnistavat `http://` alkuisen tekstin automaattisesti linkiksi, on kuitenkin huomattavasti tyylikkäämpää linkata yksittäisellä sanalla tai asiapitoisella lauseella kuin rikkoa tekstin rakenne pitkällä osoitteella kuten seuraavassa kappaleessa.

Vältä suoria linkkejä esimerkiksi kuva- ja videotiedostoihin. Kuvatiedosto `http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b8/Fuerth_gauklerbrunnen_detail.jpg` on täysin käsittämätön ilman tiedostolle kuuluvaa sisältösivua [`http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fuerth_gauklerbrunnen_detail.jpg`].

Sivustojen ulkoasu

Verkkoviestinnässä käytetään liehuvaa palstaa ja tekstin tulisi olla vahvassa kontrastissa taustaansa. Helpoin tapa taata hyvä luettavuus on musta teksti valkoisella taustalla. Linkkejä ei tule alleviivata ellei ole syytä olettaa, ettei käyttäjä tulkitse niitä linkeiksi. Voimakkaasti pyöristettyjä kuvia tulee välttää ulkoasussa. Tekstin määrä on syytä pitää pienenä muissa kuin asiatekstisivuilla. Lukijalle tärkeät elementit sijoitetaan helposti löydettäviksi.

Tehosta Facebook-linkkejäsi

Facebook on tärkeimpiä sivustoja linkkien jakamiseen, koska linkit lähtevät helposti leviämään kaverilistasi ulkopuolellekin. Facebookin automaattista linkkikoostetta muokkaamalla voi linkatusta sisällöstä tuoda esiin juuri sen kiinnostavimman kohdan. Myös kuvan valinta tulee tehdä huolella.

Kun linkkaat, ajattele onko jokainen linkki tarpeellinen ja kiinnostava yleisölle. Linkkiähkystä kärsivä lukija ei jaksakaan käydä läpi kaikkia lempijuttujasi. Ole tiivis.

Twitter

Linkkiblogi Twitter on erinomainen keskusteluväline. Twitterissä yritysjohtajat, poliitikot, ja muut tärkeät henkilöt lukevat saamansa vastaukset, ja usein vastaavat järkevään kommentointiin.

140 merkin rajoitus tekee Twitterin käytöstä monelle julkisuuden henkilöille miellyttävää. Runsasta fani- tai vihapostia jaksaa lukea huomattavasti useammin ja enemmän, kun viestien sisältö on tiivis ja yksinkertainen.

Sommittelu

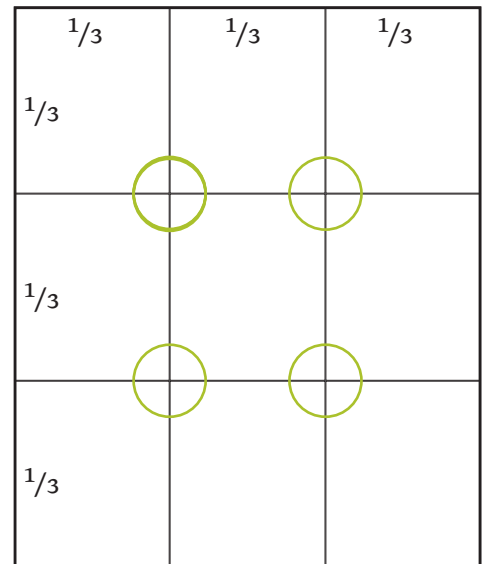
Sommittelu on kuvallisten elementtien järjestämistä mielekkääksi kokonaisuudeksi kuvapinnalla. Estetiikan kokemus vaihtelee ihmisestä ihmiseen, mutta tietyt osa-alueet ovat melko universaaleja; tietyt sommitelmat miellyttävät ihmissilmää enemmän kuin toiset. Useimpien ihmisten on helppo valita esimerkkien joukosta se esteettisin, mutta esteettisten sommitelmien luominen on paljon vaikeampaa. Jos tuotteella pitäisi välittää tietoa, puhutaan kuvallisesta viestinnästä.

”Less is more”

Usein voi taittovaiheessa innostaa lähteä lisäämään työhön ylimääräisiä yksityiskohtia tai koristeita. Tämän vuoksi kannattaakin aina käydä työn elementit ja sommitteluratkaisut läpi, arvioiden kunkin kohdalla onko kyseisellä ratkaisulla jokin funktio. Tuoko ratkaisu jotain lisäarvoa työhön? Jos hyvää perustetta jonkin ratkaisun olemassaololle ei ole, kannattaa se yleensä jättää pois.

Puhtaasti visuaalisia, tietoa sisältämättömiä elementtejä - myös tyhjää tilaa - voi arvioida seuraavin kriteerein:

- Parantaako se sisällön luettavuutta tai havainnollistamista?
- Vangitseeko se ”ohikulkijan” katseen?
- Ohjaako se katsetta kriittisimpään tietosisältöön?

Kolmanneksen sääntö on yksinkertainen apuväline kun suunnitellaan visuaalisesti tärkeiden elementtien sijoittelua kuvapinnalle. Myös kultainen leikkaus on oivallinen työkalu.

Puolueen jäseneltä vaaditaan

Että hänellä: ei ole yksityisiä tunteita
Ja että: hän ei suo

itselleen mitään helpotusta puoluekiihkon harjoittamisessa. Hänen edellytetään elävän alituisessa ulkoisten vihollisten ja sisäisten kavaltajien vihaamisen, voitonhuhuman ja Puolueen mahdin ja viisauden edessä nöyrytyksen vimmassa. Hänen tyydytystä vailla olevan elämänsä aiheuttama tyytymättömyys käännetään ulospäin ja tuhlataan

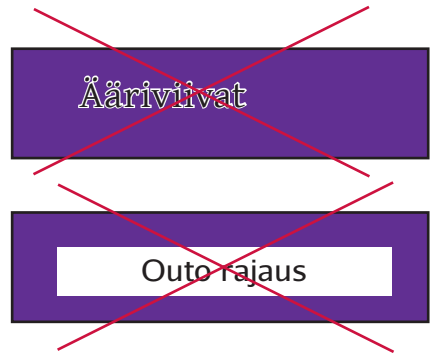
Taas lisää näitä
vaikuttavia otsikkoja

Elementtien tasaus toisiinsa nähden parantaa tasapainoa.

Sommittelun esimerkkejä

Tekstin ääriiviivamista ei kannata käyttää, paitsi jos tausta on epätasaisen sävyinen ja ääriviivojen käyttö on luettavuuden kannalta välttämätöntä. Yleensä oikeilla värivalinnoilla saa aikaan tarpeeksi kontrastia.

Vältä outoa elementtien rajaamista joka täyttää kuvapintaa ilman, että lisää sisällön luettavuutta. Jos teksti erottuu taustastaan hyvin, on tekstialue itsessään visuaalinen elementti eikä sitä tarvitse rajata.

Tasapalsta

Tasapalsta toimii hyvin pidemmissä teksteissä ja se on selkeämmin laatikomainen visuaalisena elementtinä. Tasapalsta käytettäessä pitää tasapainotella sopivan välistyksen ja tavutuksen määrän välillä – epätasainen välistys haittaa tekstin rytmiä mutta runsasta tavutusta on ärsyttävä lukea. Useimmista tekstinkäsittely- ja taitto-ohjelmista löytyy asetukset tämän tasapainon säätämiseksi automaattisen tavutuksen yhteydessä. Sopivan palstanleveyden löytäminen on tasapalstassa tärkeää.

Liehuva palsta

Vasemmalle tasattu liehuva palsta on lyhyissä tekstipätkissä usein luontevampi vaihtoehto kuin tasapalsta, ja toimii hyvin ilman tavutusta. Pidempiä liehuvia tekstejä on kuitenkin ärsyttävä lukea ja niitä on vaikeampi sommitella visuaalisesti.

Julkaisu ja paino

Kun tuotetta on tarkoitus monistaa painomenetelmin, kannattaa arvioida monistuksen taloudellisuutta. Jos on tarkoitus tehdä pienestä parin arkin tuotteesta vain kymmenkunta monistetta, voi painopalveluiden käyttö tulla turhan kalliiksi kappalemäärältä. Painopalveluissa maksavat lähinnä työtunnit, ei niinkään materiaali, joten kappalehinta laskee määrän kasvaessa.

Painomateriaali toimitetaan painoihin PDF-tiedostona, yleensä PDF/X-1a standardin mukaisina tiedostoina. Vektorigrafiikan painojälki on aina niin tarkka kuin painokone sallii, mutta bittikarttagrafiikan yläraja on aina kuvan pistetarkkuus. Yleensä painettavan materiaalin käypä minimipistetarkkuus on n. 300 pistettä tuumalta (DPI). Tämän vuoksi kannattaa työt viedä mahdollisimman pitkälle vektorigrafiikan keinoin, mikä usein helpottaa myös työvaiheita.

Mikäli työskennellään bittikarttagrafiikan kanssa, kannattaa työskentelyn pistetarkkuutena käyttää ainakin 600 DPI, jotta työtä voi myöhemmin skaalata helposti. Pienet valokuvat ja muut kuvitukset skaalautuvat huonosti sekä pienempään että isompaan kokoon.